

Handläggare
Emmy Martinsson
Telefon: 08-508 29 350**Till**
Valnämnden

Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna

Svar på remiss från kommunstyrelsen Stockholms stad

Förvaltningens förslag till beslut

Valnämnden beslutar följande:

- Som svar på remissen ”Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna” (Dnr KS 2023/1159) hänvisas till valnämndens kanslis tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna (MR-programmet) ska ge vägledning för stadens samtliga nämnder och bolagsstyrelser i arbetet med att säkerställa de mänskliga rättigheterna.

Programmets mål är: Stockholms stad är en öppen, jämlik och jämställd stad, fri från alla former av diskriminering och rasism.

Valnämnden ser mycket positivt på att en gemensamt ansats tas i denna fråga.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet ”Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna” (Dnr KS 2023/1159) till valnämnden.

Ärendet

FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna antogs 1948. Rättigheterna är odelbara och ingen rättighet är viktigare än någon annan.

Sverige har som stat ratificerat FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna. I och med ratificeringarna ska svensk

lagstiftning vara utformad så att de mänskliga rättigheterna dagligen skyddas, förverkligas och främjas i och av det offentliga Sverige.

Sveriges kommuner har ansvar för en stor del av de samhällsuppgifter som direkt berör de enskilda invånarna och har stor betydelse för arbetet med mänskliga rättigheter. Staden har således ansvar för att upprätthålla respekten för de mänskliga rättigheterna i det dagliga arbetet.

Stockholms stad har tidigare haft flera olika program för att stärka de mänskliga rättigheterna, exempelvis Program för ett jämställt Stockholm, Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad, Program för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck och Stockholms stads strategi för romsk inkludering. Med MR-programmet samlas arbetet kring dessa i ett program. Förslaget på det nya MR-programmet innefattar handlingsplaner för;

- Att motverka rasism
- Barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad
- De nationella minoriteternas rättigheter
- Ett jämställt Stockholm
- Lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet och könsuttryck
- Romsk inkludering

För att säkerställa att de mänskliga rättigheterna efterlevs i stadens verksamheter och bidra till arbetet för jämlika levnadsvillkor för alla stockholmare, samt uppnå programmets mål; Stockholms stad är en öppen, jämlik och jämställd stad, fri från alla former av diskriminering och rasism, är MR-programmet indelat i tre fokusområden;

- **Kunskap och information**
Stadens anställda ska ha grundläggande kunskap om MR-frågorna. Staden ska även arbeta med hur vi informerar stockholmarna om sina rättigheter.
- **Välfärd och service**
Stadens välfärd och service ska planeras och utformas för att bidra till jämlika levnadsvillkor för alla stockholmare.
- **Delaktighet och inflytande**
Stadens verksamheter ska erbjuda stockholmare möjligheter till delaktighet och inflytande, särskilt grupper och personer som riskerar att lämnas utanför.

Alla nämnder och bolagsstyrelser har ansvar för att säkerställa att MR-programmet är gällande och att arbetet är systematiskt och sammanhållet. En central modell för hur stadens nämnder och bolag säkerställer arbetet med de mänskliga rättigheterna har tagit fram av stadsledningskontoret. Modellen är i en form av en trappa och nämnderna uppmantras att bedöma sin position i trappan och föreslå åtgärder som bidrar till nästa steg.

Kommunstyrelsen ansvarar för övergripande samordning, uppföljning och, vid behov, att tydliggöra stadens riktning och prioriteringar i arbetet med de mänskliga rättigheterna. Uppföljning ska göras i samband med ordinarie uppföljningsprocesser.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av valnämndens kansli.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Valnämndens kansli ser positivt på att ett gemensamt tag tas i denna fråga. Det är av största vikt att hela staden krokas arm för att förstärka arbetet för mänskliga rättigheter och delaktighet.

Valnämndens kansli har inte till uppgift att öka valdeltagandet, men väl att säkerställa att alla som har rösträtt, och som vill rösta, har goda möjlighet till det. Tack vare ett sammanhållet MR-program, och medföljande arbetssätt, kan valnämndens kansli öka sin kunskap och hitta metoder för hur förutsättningarna för att kunna rösta kan förbättras.

Valnämnden ser de tre fokusområdena som viktiga byggstenar i sin verksamhet.

Under fokusområdet ”Välfärd och service” finns två skrivningar som valnämnden särskilt vill lyfta:

1. ”Ett likvärdigt och respektfullt bemötande av alla stockholmare är centralt för att tillgodose de mänskliga rättigheterna i stadens verksamheter”

Bemötandet av väljaren på röstmottagningsstället är av yttersta vikt. Vid utbildning av valarbetare arbetar kansliet intensivt varje valår för att säkerställa att röstmottagarna ger ett gott och icke diskriminerande bemötande. Alla valarbetare ska bemöta väljarna likvärdigt, och samtidigt ta hänsyn till individuella behov.

2. ”Stadens verksamheter ska skapa lösningar med universell utformning vilket innebär att produkter, miljöer och tjänster ska utformas för att de ska kunna användas av alla i största möjliga utsträckning. Det kan handla om informationstjänster, byggd miljö och allmänna platser.”

Rådande svenska valsedelssystem kräver stora informationsinsatser och stora fysiska ytor. En återkommande utmaning är att finna tillgängliga och värdeneutrala röstningslokaler för förtidsröstningen och valdagen. Dessa lokaler ska också vara belägna runt om i hela Stockholms stad så att väljarna har nära till sina respektive röstningslokaler. Valnämnden är här beroende av samarbete med stadens övriga förvaltningar och bolag. Med implementering av MR-programmet finns en förhoppning om samsyn i staden som kan leda till ökad demokratisk delaktighet hos stockholmarna.

Klicka och skriv namn
Klicka och skriv titel
Klicka och skriv förvaltning

Klicka och skriv namn
Klicka och skriv titel
Klicka och skriv förvaltning

Bilagor

1. Tjänsteutlåtande, Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna
2. Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna